

Spotkanie 14

Temat: Do czego służą wyrażenia algebraiczne?

Plan zajęć

1. Jakie wyrażenie nazywamy algebraicznym?

Czym wyrażenie algebraiczne się różni od wyrażen spotykanych na co dzień?

Co oznaczają literki w wyrażeniu? Wyobraźmy sobie, że te litery to pudełka, które różnie nazywamy. Do każdego z tych pudełek możemy coś włożyć lub wstawić konkretną liczbę.

2. Do czego służą wyrażenia algebraiczne?

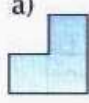

Wyrażenia algebraiczne służą do zapisywania równań i wzorów. Zadania z wyrażen algebraicznych zwiększają naszą inteligencję, pomagają rozwiązywać inne problemy.

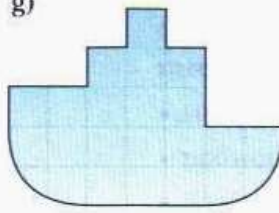
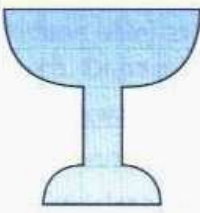
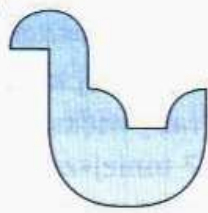
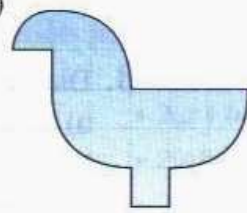
3. Zapisywanie wyrażen algebraicznych.

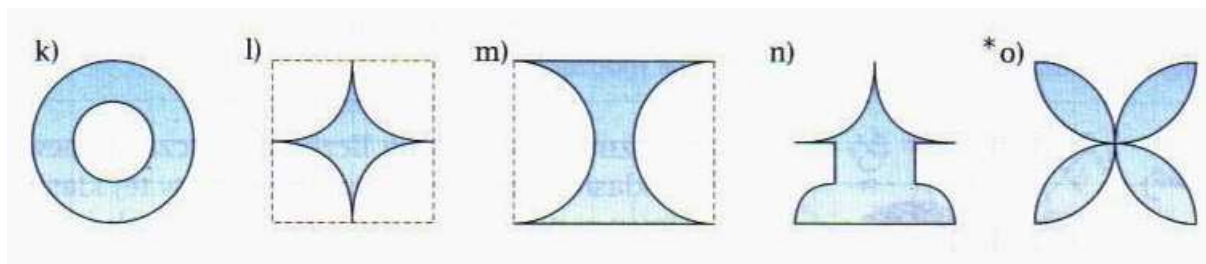
Litery x , y i z oznaczają pola narysowanych figur.

Zapisz w postaci wyrażen algebraicznych pola poniższych figur.

a) b) c) d) e) *f)

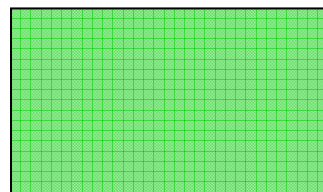
g) h) i) j)

Zadanie: Zapisz następujące wyrażenia algebraiczne:

- suma potrojonej zmiennej a i (kwadratu zmiennej b)
- różnica (iloczynu zmiennych p i q) i (podwojonej zmiennej p)
- sumę sześciątów zmiennych a i b
- kwadrat sumy zmiennych x i y
- sumę, której składnikami są: (kwadrat zmiennej a), (podwojony iloczyn zmiennych a i b) oraz (kwadrat zmiennej b)
- iloraz (sumy zmiennych x i y) przez (liczbę 5)

Zadanie: Zapisz wyrażenie przedstawiające wzór na obwód prostokątnego ogródka o wymiarach a metrów i b metrów. Oblicz, ile metrów bieżących siatki potrzeba na ogrodzenie tej działki, jeżeli $a = 12,5$ m i $b = 7,5$ m.

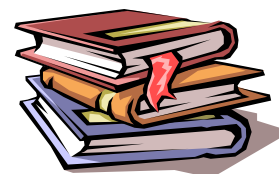

Zadanie: Samochód osobowy tankuje przeciętnie a litrów paliwa, a samochód ciężarowy b litrów paliwa. Zapisz w postaci wyrażenia algebraicznego,

ile litrów paliwa zatankują trzy samochody osobowe i jeden ciężarowy. Wykonaj obliczenia dla $a = 14,2$ i $b = 47,4$.

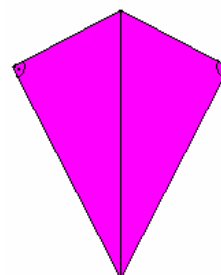
Zadanie: Kasia ma 10 zł i chce kupić a ołówków po n zł i b zeszytów po m zł. Zapisz w postaci wyrażenia algebraicznego, ile reszty otrzyma w kasie.

Zadanie: Przed wyjazdem do Włoch w 2000 r. Ania kupiła 200 000 lirów, 5 marek i 20 szylingów. Jedna marka kosztowała a zł. Cena 1 marki była 1000 razy wyższa od ceny 1 lira, a cena szylinga była o 0,5 zł wyższa od ceny 1 marki. Ile złotych potrzebowała na ten zakup? Ułóż wyrażenie algebraiczne. Oblicz wartość wyrażenia dla $a = 2,21$.

Zadanie: Adam postanowił wykonać latawiec z dwóch jednakowych trójkątów prostokątnych, łącząc ich najdłuższe boki. Napisz wyrażenie algebraiczne określające obwód latawca, jeżeli najdłuższy bok trójkąta ma p cm, a najkrótszy q cm. Oblicz obwód latawca dla $p = 68$ i $q = 32$.

4. Kwadraty magiczne.

CIEKAWOSTKA

W każdym kwadracie magicznym o wymiarach 3×3 wyraz środkowy stanowi $\frac{1}{3}$ sumy wyrazów w dowolnym wierszu lub w kolumnie.

$2n^2+1$	$2n^2$	$-n^2+2$

$5a^2+8$		
$4-a^2$		
$-a^2$		

Kwadrat magiczny ma taką samą sumę wyrazów stojących w każdym wierszu, każdej kolumnie i na przekątnych.

Korzystając z podanej ciekawostki uzupełnij podane kwadraty magiczne.

Utwórz kwadrat magiczny, w którym suma wyrazów w każdym wierszu wynosi $x+3$.

5. Przypomnienie zapisu w postaci wyrażeń algebraicznych – wzory na pola figur płaskich.

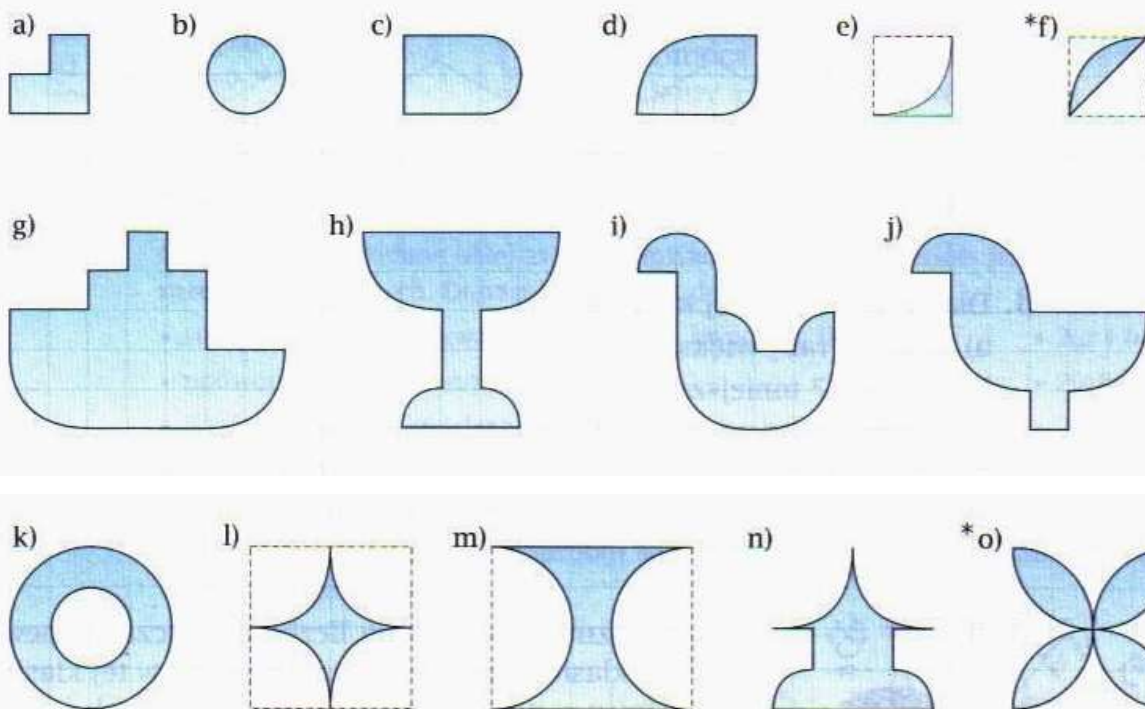
Figura	Nazwa	Pole	Obwód
<p>a</p> <p>a</p>			
<p>a</p> <p>c</p> <p>b</p>			
<p>b</p> <p>h</p> <p>c</p> <p>a</p>			
<p>b</p> <p>a</p>			
<p>a</p> <p>b</p> <p>h</p> <p>b</p> <p>a</p>			
<p>a</p> <p>f</p> <p>e</p> <p>a</p> <p>a</p> <p>a</p>			
<p>b</p> <p>d</p> <p>h</p> <p>c</p> <p>a</p>			

Litery x , y i z oznaczają pola narysowanych figur.

Zapisz w postaci wyrażeń algebraicznych pola poniższych figur.

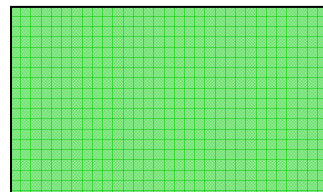

Zadanie: Zapisz następujące wyrażenia algebraiczne:

- g) (suma potrojonej zmiennej a) i (kwadratu zmiennej b)
- h) różnica (iloczynu zmiennych p i q) i (podwojonej zmiennej p)
- i) sumę sześciątów zmiennych a i b
- j) kwadrat sumy zmiennych x i y
- k) sumę, której składnikami są: (kwadrat zmiennej a), (podwojony iloczyn zmiennych a i b) oraz (kwadrat zmiennej b)
- l) iloraz (sumy zmiennych x i y) przez (liczbę 5)

Zadanie: Zapisz wyrażenie przedstawiające wzór na obwód prostokątnego ogródka o wymiarach a metrów i b metrów. Oblicz, ile metrów bieżących siatki potrzeba na ogrodzenie tej działki, jeżeli $a = 12,5$ m i $b = 7,5$ m.

Zadanie: Samochód osobowy tankuje przeciętnie a litrów paliwa, a samochód ciężarowy b litrów paliwa. Zapisz w postaci wyrażenia algebraicznego, ile litrów paliwa zatankują trzy samochody osobowe i jeden ciężarowy. Wykonaj obliczenia dla $a = 14,2$ i $b = 47,4$.

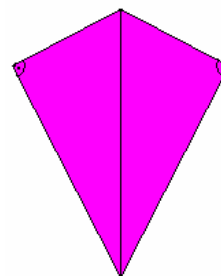
Zadanie: Kasia ma 10 zł i chce kupić a ołówków po n zł i b zeszytów po m zł. Zapisz w postaci wyrażenia algebraicznego, ile reszty otrzyma w kasie.

Zadanie: Przed wyjazdem do Włoch w 2000 r. Ania kupiła 200 000 lirów, 5 marek i 20 szylingów. Jedna marka kosztowała a zł. Cena 1 marki była 1000 razy wyższa od ceny 1 lira, a cena szylinga była o 0,5 zł wyższa od ceny 1 marki. Ile złotych potrzebowała na ten zakup? Ułóż wyrażenie algebraiczne. Oblicz wartość wyrażenia dla $a = 2,21$.

Zadanie: Adam postanowił wykonać latawiec z dwóch jednakowych trójkątów prostokątnych, łącząc ich najdłuższe boki. Napisz wyrażenie algebraiczne określające obwód latawca, jeżeli najdłuższy bok trójkąta ma p cm, a najkrótszy q cm. Oblicz obwód latawca dla $p = 68$ i $q = 32$.

Kwadraty magiczne.

CIEKAWOSTKA

W każdym kwadracie magicznym o wymiarach 3×3 wyraz środkowy stanowi $\frac{1}{3}$ sumy wyrazów w dowolnym wierszu lub w kolumnie.

$2n^2+1$	$2n^2$	$-n^2+2$

$5a^2+8$		
$4-a^2$		
$-a^2$		

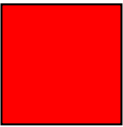
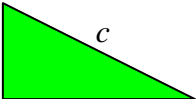
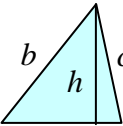
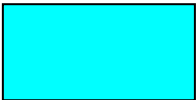
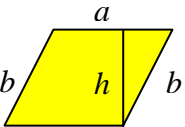
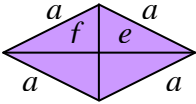
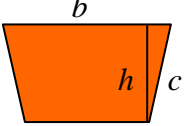
Kwadrat magiczny ma taką samą sumę wyrazów stojących w każdym wierszu, każdej kolumnie i na przekątnych.

Korzystając z podanej ciekawostki uzupełnij podane kwadraty magiczne.

Utwórz kwadrat magiczny, w którym suma wyrazów w każdym wierszu wynosi $x+3$.

Uzupełnij, pamiętając, że wzory to też wyrażenia algebraiczne.

Figura	Nazwa	Pole	Obwód
 <p>a</p> <p>a</p>			
 <p>a</p> <p>c</p> <p>b</p>			
 <p>b</p> <p>h</p> <p>c</p> <p>a</p>			
 <p>b</p> <p>a</p>			
 <p>a</p> <p>b</p> <p>h</p> <p>b</p> <p>a</p>			
 <p>a</p> <p>f</p> <p>e</p> <p>a</p> <p>a</p> <p>a</p>			
 <p>b</p> <p>d</p> <p>h</p> <p>c</p> <p>a</p>			